

Tiivistelmä julkaisuun: Kemppinen L, Mattila M, Ekholm E, Pallasmaa N, Laura P, Karlsson H; Mäkikallio K, Karlsson L. Effect of gestational anemia on breastfeeding –a prospective follow-up study. BMC Pregnancy and Childbirth, 2025; 25: 653.

Raskausajan anemian vaikutus imetykseen – prospektiivinen seurantatutkimus

Raskausajan anemia on yleinen raskauskomplikaatio, joka vaikuttaa lähes 40 % raskaana olevista naisista maailmanlaajuisesti. Raskausanemia todetaan, kun hemoglobiini arvo on alle 110 g/l missä tahansa raskauden vaiheessa. Anemia raskausaikana on liitetty useisiin raskaus- ja synnytyskomplikaatioihin, kuten ennenaikaisuuteen, sikiön kasvuhidastumaan ja äidin synnytyksen jälkeisiin infektioihin. Imetyksen terveyshyödyt sekä äidille ja vastasyntyneelle ovat merkittäviä ja sen vuoksi imetyksen kestoon ja laatuun vaikuttavien tekijöiden tunteminen on tärkeää. Joissain tutkimuksissa synnytyksen jälkeinen anemia on yhdistetty lyhyempään imetyksen kestoon, mutta raskausajan anemian vaikutusta imetykseen käsittelevä tutkimustieto on vielä puutteellista.

Tutkimukssamme pyrimme selvittämään raskausajan anemian vaikutuksen imetyksen kestoon ja laatuun (osittaisimetys/täysimetys). Tutkimusmateriaali koostui FinnBrain-tutkimuskohorttiin vuosina 2011–2015 osallistuneista naisista, joiden hemoglobiini arvo raskauden viimeisessä kolmanneksessa oli saatavilla. Tutkimusryhmään kuuluivat raskaana olevat naiset, joiden hemoglobiini arvo oli alle 110 g/l viimeisessä raskauskolmanneksessa (n=150). Naiset, joiden hemoglobiini arvo oli ≥ 110 g/l muodostivat kontrolliryhmän (n=1088). Imetyksen kestoa arvioitiin sekä kategorisena, että jatkuvana muuttujana ja tilastolliset analyysit vakioitiin äidin koulutustason, pariteetin, synnytystavan ja masennusoireiden suhteen. FinnBrain-tutkimuksen 12 % raskaana olevista naisista kärsi anemiasta raskauden viimeisessä kolmanneksessa huolimatta neuvolassa toteutettavasta seulonnasta ja rautalisästä.

Raskausajan anemia viimeisessä raskauskolmanneksessa ei vaikuttanut imetyksen kestoon tai laatuun (osittaisimetys/täysimetys). Anemiasta loppuraskaudessa kärsineet äidit saavuttivat kansallisen suosituksen mukaisen täysimetyksen keston (neljä kuukautta) yhtä usein kuin ei-aneemiset äidit. Imetyksen kesto oli lyhyempi äideillä, joilla oli enemmän masennusoireita kolme kuukautta synnytyksen jälkeen. Löydös on linjassa aiemmissa tutkimuksissa havaitun masennuksen imetyksen kestoa lyhentävän vaikutuksen kanssa.

Tutkimuksemme tulokset ovat myönteisiä, sillä raskausajan anemiasta kärsii edelleen seulonnasta ja hoidosta huolimatta merkittävä joukko raskaana olevia naisia. Loppuraskauden anemialla ei kuitenkaan vaikuta olevan merkittävää vaikutusta imetyksen kestoon tai laatuun (osittaisimetys/täysimetys). Tutkimuksemme koostui suomalaisesta väestöstä, jossa suurin osa aneemisista naisista kärsii lievästä anemiasta (hemoglobiini 100–110 g/l). Jatkotutkimusta tarvitaan erityisesti vaikean ja keskivaikean anemian vaikutuksesta imetykseen.